

Leder

Vi har tidligere i dette tidsskriftet tatt til ordet for nødvendigheten av et faglig arbeid med *menighetsutvikling* i en norsk sammenheng. Selv om mye av det som allerede foregår i menighetene, utvilsomt kan betegnes som utviklingsarbeid, trenger vi at dette feltet i større grad gjøres til gjenstand for faglig utforskning. Et slikt arbeid må etter vårt skjønn følge to hovedspor: På den ene side gjelder det å undersøke og vurdere foreliggende konsepter for menighetsutvikling og drøfte anvendeligheten i en norsk sammenheng. På den annen side gjelder det å arbeide med norsk kirkevirkelighet med henblikk på å utvikle bærekraftige opplegg for menighetsutvikling.

I dette nummeret holder vi oss primært i det første sporet. I sin artikkel «Kirke i en ny tid?» presenterer og drøfter Ove Conrad Hanssen utfordringer fra to bevegelser som særlig har gjort seg gjeldende i den engelsk-språklige verden, under betegnelsene «emerging church» og «fresh expressions of church». I min egen artikkel «Menighetsutvikling på amerikansk» presenterer jeg erfaringer fra organisert menighetsutvikling fra USA som kan være verdifulle også i en norsk sammenheng.

De to andre hovedartiklene omhandler aktuelle kirkelige spørsmål som også er relevante i et menighetsutviklingsperspektiv. Per Kristian Aschim drøfter i sin artikkel hvordan det kirkelige demokrati best skal forstås, i analogi med det politiske demokrati eller som et uttrykk for et folkebevegelsesdemokrati. I artikkelen «Tjener eller herre?» gir Erling Birkedal et viktig innspill til den kirkelige trosopplæring med utgangspunkt i en empirisk undersøkelse.

Under vignetten «Aktuelt» presenterer vi først et intervju med Peter Halldorf. Et hovedanliggende for ham er å formidle utfordringene fra ortodoks teologi til den vestlige teologien. Fra dette er det ikke vanskelig å finne forbindelseslinjer til Ola Tjørhoms skisse til en sakramentalt forankret «materialistisk spiritua-

litet». Til slutt gir Knut Alfvåg en profilert utfordring til den pågående liturgirevisjonen i Den norske kirke.

Helt til slutt presenterer vi et knippe bokmeldinger. De to første knytter direkte an til temaet menighetsutvikling: Det dreier seg om to bøker fra Naturlig menighetsutvikling. Dette er en internasjonal bevegelse med stort gjennomslag mange steder. Merkelig nok har bevegelsen i liten grad blitt gjort til gjenstand for kritisk analyse i en faglig kontekst. Å anmelde bøkene deres er i alle fall et lite bidrag i denne sammenheng.

HARALD HEGSTAD